

International
School
Olomouc

Anti-Bullying Policy

Ochrana dětí v MŠ před sociálně patologickými jevy a před projevem diskriminace, nepřátelství nebo násilí - pravidla a postupy k zajištění prevence týrání a šikany

UNIVERSITY of CAMBRIDGE
International Examinations

Cambridge International School

Anti-Bullying Policy

(Směrnice k zajištění prevence týrání a šikany)

School: <i>Česko Britská Mezinárodní škola a Mateřská škola s.r.o., Sokolovska 76/6, 779 00 Olomouc</i>	
Policy Leader: Petra Leonhardtová	Date & Signature:
Checked by: Markéta Musiolová, BA EY (Open)	Date & Signature:
Authorised by: Board of Directors	Date & Signature:
Scope: This policy applies to the Preschool School community.	
Effective from: September 2022	Effective to: August 2024

Anti- Bullying Policy: (Issued 2013)

Date Due for review: June 2024.

Reviewed every two years.

Distribution list:

1. Board of Directors
2. Head of Preschool
3. Teaching staff
4. Parents

Cíle

V Mezinárodní mateřské škole v Olomouci se usilovně věnujeme zajištění láskyplného, přátelského a bezpečného prostředí pro všechny naše děti, aby se mohly učit v uvolněné a bezpečné atmosféře. Šikana jakéhokoliv druhu je v naší mateřské škole nepřijatelná a nebude tolerována. Jestliže se šikana objeví, všechny děti by měly být schopné to říct a měly by vědět, že incidenty budou řešeny účinně a ihned.

Je naší strategií podporovat prostředí, kde každý:

- rozumí typu chování, které může být interpretováno jako šikana
- je si vědom následků šikany pro všechny zúčastněné (šikanující a všechny diváky/následovatele, stejně jako pro terče šikany)
- uvažuje nad strategiemi, které mu zabrání stát se terčem šikany
- rozvíjí si sebeúctu, aby se vyhnul stát se šikanujícím, pozorovatelem/následovníkem nebo terčem

Jsme mateřská škola, která POVÍDÁ. To znamená, že u každého, kdo ví, že se děje šikana, se očekává, že to řekne personálu.

Záměry:

- Ředitelka MŠ, veškerý personál, děti a rodiče by měli vědět, co to šikana je.
- Ředitelka MŠ a veškerý personál by měly vědět, jaké jsou směrnice mateřské školy ohledně šikany, a řídit se jimi, když je šikana nahlášena.
- Všechny děti a rodiče by měli vědět, jaké jsou směrnice mateřské školy ohledně šikany a co by měli dělat, když šikana nastane.

Jako mateřská škola bereme šikanu vážně. Děti a rodiče by měli být ujištěni, že při nahlášení šikany se jim dostane podpory. **Šikana nebude akceptována.**

Co je to šikana?

Šikana je definována jako činnost, kdy někdo dělá něco záměrně s cílem ti ublížit nebo tě přimět, aby ses cítil špatně, a je těžké dotyčnou/dotyčného zastavit.

Šikana může být:

- **Emocionální** – *když je někdo úmyslně nepřátelský, vylučuje někoho, trápí ho (např. schovává knihy, dělá výhružná gesta)*
- **Fyzická** – *strkání, kopání, vrážení, praštění nebo jakékoliv používání násilí*
- **Slovní** – *nadávky, sarkasmus, šíření fám, posmívání se (ústně nebo písemně)*
- **Rasistická** – *rasové posměšky, graffiti, gesta*
- **Sexuální** – *nechtěný fyzický kontakt nebo sexuálně urážlivé poznámky*
- **Homofobní** – *z důvodů homosexuality nebo zaměřený na otázku sexuality*
- **Kybernetická** – *elektronicky prostřednictvím telefonních volání, mlčení v telefonu, textových zpráv, webových stránek, blogů, webů sociálních sítí nebo fotografií*
- **Narušování soukromí** – *manipulace s majetkem druhého dítěte a/nebo poškozování tohoto majetku*
- **Proti lidem se speciálními vzdělávacími potřebami a handicapu** – *z těchto důvodů nebo zaměření na problém mentálního či fyzického postižení*
- **Proti lidem z určitých regionů** – *z tohoto důvodu nebo zaměření na otázku regionu*
- **Proti lidem z určité kultury** – *z tohoto důvodu nebo zaměření na otázku kultury*

Proč je důležité reagovat na šikanu?

Pro všechny dospělé je důležité chápat, že šikana nemusí být normální součástí dětství. Všechny formy šikany jsou škodlivé pro šikanujícího, pro oběť i pro svědky. Následky mohou trvat až do dospělosti.

Dopad na oběti: Děti, které jsou šikanovány, jsou ohroženy těmito následky:

- Úzkostí
- Osamělostí
- Nízkým sebevědomím
- Nízkými sociálními kompetencemi
- Depresí
- Psychosomatickými příznaky
- Sociálním stažením
- Fyzickými zdravotními potížemi

Dopad na šikanující: Děti a mladiství, kteří často šikanují, jsou náchylnější k:

- Zatažení do častých bojů
- Být zraněni ve rvačkách
- Ničení majetku
- Krádežím majetku

Dopad na přihlížející, svědky a asistenty: Děti mohou být ovlivněny nepřímo tím, že jsou svědky interpersonálního násilí. Přihlížení, jak jsou druzí šikanováni, může významně zvýšit pocity zranitelnosti a snížit pocity osobní bezpečnosti.

Příznaky a projevy

Určité příznaky a chování mohou u dítěte poukazovat na to, že je šikanované. Dospělí by si měli být vědomi těchto možných příznaků a měli by prozkoumat situaci, pokud dítě:

- změní svoje obvyklé návyky
- jeví neochotu jít do školy (školní fobie)
- začíná chodit za školu
- stáhne se do sebe a začne být úzkostlivé nebo začne trpět nedostatkem sebevědomí
- začne koktat
- pokusí se o sebevraždu nebo jí vyhrožuje nebo utíká pryč
- propláče se večer až do spánku nebo má noční můry
- ráno se cítí nemocné
- zhorší se ve školní práci
- přichází domů s roztrženým oděvem nebo poničenými knihami
- jeho věci se "ztrácejí"
- žádá o peníze nebo začne peníze krást (aby zaplatil šikanujícímu)
- svačiny nebo jiné jídlo se mu nepřetržitě "ztrácejí"
- má nevysvětlené řezné rány nebo modřiny
- přichází domů hladové (svačiny nebo zabalený oběd byly snědeny někým jiným)
- stává se agresivním, vyrušuje nebo se chová nerozumně
- šikanuje druhé děti nebo sourozence
- přestává jíst
- bojí se říct, co je špatně
- udává nepravděpodobné omluvy pro výše uvedené příznaky

Tyto příznaky a chování mohou poukazovat na jiné problémy, ale šikana by měla být brána v úvahu jako možnost a měla by být prošetřena

Zásady zvládnání incidentů

- Mělo by být poskytnuto bezpečné prostředí, ve kterém se incidenty budou důvěrně prošetřovat.
- Dítěti, které bylo šikanováno, by měl být zajištěn pocit bezpečí.
- Všem dětem by se mělo ukázat, že se šikana bere vážně.
- Učitelé by měli na případy šikany reagovat klidně a důsledně.
- Škola by měla během řešení problému chránit a podporovat všechny strany.
- Osoba, která šikanovala, a ti, kteří tajně spolupracovali, by měli být povzbuzováni k mnohem přijatelnějšímu chování.
- Zásahy by měly být kontrolovány a měly by náležitě pokračovat na individuální, skupinově nebo celoškolské úrovni.

Personál by měl:

- **(S)top** – Zastavit okamžitě šikanu,
- **(T)ag** – Okamžitě **označit** a rozpoznat chování,
- **(O)ffer** – Nabídnout oběti pomoc a sociální podporu,
- **(P)resent** – **Předložit** okamžité/náležité důsledky pro šikanující chování,
- **(I)nstruct** – **Dát pokyny** svědkům a přihlížejícím
- **(T)each** – Učit děti, personál, rodiče a přátele intervenčním strategiím (**STOP IT = ZASTAV TO**).

Práce s rodiči

V případě, kdy dojde k šikaně, je nezbytné zapojit rodiče. Nejúčinnější důraz na setkáních s rodiči je kladen na společné řešení problému. Cílem takového setkání je minimalizovat pravděpodobnost další šikany, bez ohledu na to, zda se mluví o dítěti, které šikanuje, nebo o dítěti, které je šikanováno.

K udržení soustředění na společné řešení problému tváří v tvář takto emotivnímu tématu je nezbytné pečlivé plánování.

Dbejte na to, aby:

- bylo rodičům jasné soustředění na společné řešení problému
- jim byl věnován dostatek pozornosti
- setkání bylo neformální, ale nerušené

- všechny důležité informace byly k dispozici
- rodiče měli příležitost říci svůj názor a vyjádřit svoje pocity ohledně situace
- setkání bylo smysluplné a končilo v pozitivním tónu

Rady pro rodiče

Jestliže je Vaše dítě šikanované:

- povzbuďte své dítě, aby o situaci mluvil, ale buďte trpěliví, protože může být sklíčené
- zůstaňte klidní, ale ukažte, že jej podporujete
- vyhněte se obšírnému rozebírání citlivých otázek
- ujistěte své dítě, že s ním soucítíte a že s celou situací něco uděláte
- vysvětlete mu, že se to někdy stane většině lidem
- pokuste se dítěti pomoci vidět nesnáz jako problém, který se dá vyřešit
- zeptejte se svého dítěte, jestli dokáže vidět způsoby, jak věci změnit
- mluvte s personálem naší MŠ o šikaně a spolupracujte s ním, aby došlo ke zlepšení situace
- pomozte dítěti rozvinout strategie zvládnání
- pomozte každému udržet si v dané situaci smysl pro míru (pro to, co se dá, nebo nedá dělat)

Jestliže vaše dítě šikanuje druhé:

- Často se stává agresivním
- Má potíže s kontrolou vzteku
- Je manipulativní a kontrolující ve vztahu k ostatním dětem a k situacím
- Rychle obviňuje druhé
- Nepřijímá zodpovědnost za své činy
- Potřebuje vyhrát nebo být ve všem nejlepší

Porozumění těmto příznakům může rodičům pomoci zabránit svým dětem, aby se z nich nestaly ti, kdo šikanují, nebo ti, kdo jsou oběťmi šikany. Poradenství nebo terapie jsou dobrými metodami, jak pomoci v jednání s dítětem, které projevuje příznaky šikany. Děti, které jsou oběťmi, mohou také potřebovat nějaký druh podpory nebo poradenství, aby jim pomohlo vyřešit skryté problémy s emocionálními pocity nedostatečnosti. U dětí, které jsou sebevědomé nebo mají vyšší sebeúctu, je méně pravděpodobné, že podlehnou útokům šikany.

Práce s dětmi

Individuální práce nebo práce se skupinou dětí se provádí ze dvou důvodů:

- ke snížení pravděpodobnosti případů výskytu šikany

- k zareagování na potřeby dětí, které byly šikanovány, a dětí, které jsou za šikanu zodpovědné

Preventivní opatření & Podpora klimatu bez šikany

V Mezinárodní mateřské škole v Olomouci

- jsme stanovili pravidla pro MŠ, která ukazují zdvořilé a starostlivé chování, a zajišťujeme, aby jim rozuměly všechny děti
- zřetelně vymezuje takové typy chování, které jsou nahlíženy jako "šikanující", a tudíž nepřijatelné
- zřetelně vymezuje, jaké postihy budou následovat po šikanujícím chování
- staráme se o to, aby děti věděly, jak vyjádřit své obavy a úzkosti ze šikanování
- nabízíme podporu dětem, které jsou zranitelné nebo byly šikanovány
- vytvořili jsme Individuální podpůrný plán chování pro děti, které byly šikanovány, aby bylo možné řešit problémy, které mají, a pomoci jim pozměnit své chování
- pečlivě sledujeme děti se speciálními vzdělávacími potřebami
- spolupracujeme s personálem a orgány mimo školku, abychom rozpoznali všechny formy šikany (speciální pedagog zaměřený na chování, psycholog, obecní úřad, policie atd.)
- aktivně poskytujeme příležitosti k rozvíjení sociálních a emocionálních dovedností dětí, včetně jejich emocionální odolnosti a gramotnosti (během kroužků, projektů, dramatu, příběhů)
- školíme veškerý personál na to, aby rozpoznal šikanu a řídil se směrnicemi a postupy MŠ ohledně šikany

Postup k zajištění prevence týrání a šikany

Krok 1 – Případy šikany jsou oznámeny klíčovému pracovníkovi/pracovníkům všech dětí, kterých se to týká

Krok 2 – Všechny případy šikany budou zaznamenány třídním učitelem/učiteli. Na závažné případy šikany bude také upozorněna ředitelka MŠ.

Krok 3 – V závažných případech by měli být informováni rodiče všech zúčastněných dětí, kteří budou požádáni, aby se dostavili na setkání s cílem diskutovat o daném problému. To může zahrnovat klíčového pracovníka/pracovníky, asistenty učitelek a/nebo ředitelku MŠ. Takový incident potřebuje být zaznamenán do formuláře s názvem Prevence ostrakismu a šikany v MŠ na stránkách školy.

Krok 4 – Šikanující chování nebo vyhrožování šikanou bude prošetřeno a šikana rychle zastavena.

Krok 5 – Bude učiněn pokus pomoci šikanujícímu/šikanujícím, aby změnil/i své chování (konkrétní klíčový pracovník vytvoří Individuální podpůrný plán pro chování a bude úzce spolupracovat s rodiči dítěte, a pokud bude potřeba, zapojí psychologa). Závažná šikana se známkami trestného činu může vyústit v kontaktování policie. Jiná závažná šikana může vyžadovat pomoc Odboru sociálních věcí, oddělení Péče o rodinu a děti na místním obecním úřadě.

Práce s dětmi po ohlášené šikaně

Dítě, které je šikanované

Práce s dětmi, která vyplývá ze zjištění či oznámení šikany, se musí pečlivě vyhnout zhoršení fyzického nebo emocionálního utrpení šikanovaného dítěte.

Učitelé musejí věnovat mimořádnou pozornost tomu, aby při podrobnějším sledování stížnosti na šikanu nevystavili šikanované dítě riziku dokonce ještě další šikany. Měli by udělat všechna možná uvážlivá opatření k tomu, aby zajistili, že je šikanovanému dítěti poskytnuta podpora a ochrana. Zásahy, které se zdají být obzvláště citlivé k potřebám všech dětí, jsou ty, ve kterých jsou vytvořeny strategie řešící problémy obecněji. V případě, že šikanované dítě trpí dlouhotrvající nebo intenzivní úzkostí či strádáním, mělo by se zvážit postoupení orgánům mimo školku.

Mateřská škola bude:

- Poskytovat příležitost pro rozhovory s dítětem, které bylo šikanováno.
- Vyhýbat se ztrapňování a zahanbování šikanovaného dítěte tím, že by se soustředila na konkrétní incident, když je dítě přítomno.
- Využívat "podpůrných" dětí, aby zajistila, že šikanované dítě je s někým spřátelené a chráněné, např. při příchodu a odchodu ze školy, během přestávek atd.
- Posoudit vhodnost zajistit šikanovanému dítěti pomoc odborníka, po konzultaci a souhlasu rodičů. Orgány mimo školku, které mohou poskytnout své odborné schopnosti, zahrnují speciálního pedagoga zaměřeného na chování, psychologa atd.

Sebevědomí

Děti, které jsou šikanované, mají tendenci mít velmi nízké sebevědomí. Cítí se provinile a bezcenně, a protože někdy postrádají schopnost prosadit se, jsou terčem takových dětí, které si samy zvedají svou vlastní úroveň sebevědomí tím, že fyzicky zraňují "slabší" vrstevníky, posmívají se jim a zostuzují je.

Třídní učitelé a personál obecně si musejí uvědomovat možnosti, ve kterých předškolních cvičeních mohou zvýšit nebo snížit úroveň sebevědomí dětí.

- zajistit, aby se se všemi dětmi mluvilo s úctou
- zajistit, že je všem dětem věnována pozornost a že jsou oceňovány
- zajistit, že všechny děti mají přístup k odměnám a výsadám
- uznávat, že úsilí je důležitější než výsledek

Děti, které šikanují

Usilovně pracujeme s dětmi šikanujícími ostatní, abychom zajistili, že dostávají pomoc, která zabrání dalšímu šikanování. Šikanující jsou často sami šikanováni a mohou potřebovat naši pomoc, aby viděli, že šikana není přijatelným chováním.

Pro personál je užitečné uznat, že děti někdy šikanují proto, že se nenaučily vhodné způsoby interakce se svými vrstevníky. Často bude vyžadováno vytváření modelů a hraní rolí. Přístupy, které jsou výhradně trestající, nejsou vhodné, protože důkazy naznačují, že nezabraňují další šikaně.

Mateřská škola bude:

- Učit obzvláště interpersonální a sociální dovednosti ty děti, které si je neosvojily. Často bude vyžadováno vytváření modelů a hraní rolí.
- Zajišťovat, že s každým dítětem, které bude přistiženo při šikanování, budou vedeny vážné rozhovory.
- Používat níže uvedené přístupy, které zahrnou všechny zúčastněné, včetně přihlížejících.
- Vysvětlovat problém a pomáhat každému porozumět, jak se šikanované dítě cítí.
- Sdílet zodpovědnost za problém.
- Zapojit skupinu do sdílení nápadů a zlepšení situace.
- Zahrnout pozdější vyhodnocení vývoje.
- Uložit postihy, které byly schváleny ve Směrnících k podpoře správného chování.

Kritéria úspěchu

Úspěch těchto směrnic bude ukázán:

- Snížením počtu stížností od rodičů a dětí.
- Pozitivní zpětnou vazbou od dětí, rodičů a členů personálu.

Zodpovědnosti:

Tyto směrnice fungují pouze tehdy, když zajišťují, že celá komunita mateřské školy chápe, že šikana není tolerována, a rozumí krokům, které budou učiněny jak pro prevenci šikany, tak jako reakce na ni.

Je zodpovědností:

- Vedoucí směrnic (Petra Leonhardtová), aby vzala vedoucí roli ve sledování a kontrolování těchto směrnic.
- Ředitelky MŠ, pedagogického a nepedagogického personálu, aby si byly vědomy těchto směrnic a v souladu s nimi je uskutečňovaly.
- Ředitelky MŠ sdělovat směrnice komunitě mateřské školy.
- Děti, aby dodržovaly tyto směrnice.
- Učitelů, aby rozpoznali známky šikany a reagovali na ně
- Rodičů, aby se účastnili procesu jednání o šikaně a spolupracovali
- Klíčovému pracovníkovi, aby zaznamenal a sledoval šikanu

Sledování a vyhodnocení směrnic k zajištění prevence týrání a šikany

Budeme kontrolovat tyto směrnice alespoň každé dva roky, stejně jako v případě objevení se závažných případů, které budou svědčit o nutnosti kontroly.

Bibliography

Ph. D. Agassi, Martine. Heinlen, Marieka. Hands Are Not For Hitting. Minneapolis: Free spirit. 2009.

Burke, Nancy. Teachers are Special: A Tribute to Those Who Educate, Encourage & Inspire. New York. Gramercy Books. 1996.

Ph. D. Agassi, Martine. Heinlen, Marieka. Words Are Not For Hurting. Minneapolis: Free spirit. 2009.

<http://www.stopbullying.gov/prevention/at-school/engage-parents/index.html>. 15 March 2013.

<http://www.stopbullying.gov/prevention/talking-about-it/index.html>. 13 March 2013.

<http://www.youtube.com/watch?v=XVnY8qPbP1U> – Yes...That's Bullying

http://www.youtube.com/watch?v=---E_YtatRU – The playground is for everyone.

<http://www.youtube.com/watch?v=WwD0Zgk8jGA> – Power in numbers

All the web-episodes you can find here: <http://www.stopbullying.gov/kids/webisodes/>)